

Iurisprudentiae Studiosis S. P. : Quemadmodum, attestante Euripide,
interest, non tantum quid dicatur, sed etiam a quo dicatur ... ; Vv. Ienae die
25. Maii, A.O.R. 1617.

[Jena]

Leipold, Peter

Phil 2° 00268/02 (176)

https://dwb.thulb.uni-jena.de/receive/ufb_cbu_00013006

urn:nbn:de:urmel-7f74dd4d-f8c7-4e1b-97f7-b2c4d0537e5f4-00012233-13

Lizenz: <http://rightsstatements.org/vocab/InC/1.0/>

urn:nbn:de:urmel-7f74dd4d-f8c7-4e1b-97f7-b2c4d0537e5f4-00012233-13

JURISPRUDENTIÆ

STUDIOSIS S. P.

176

Vemadmodum, attestante Euripide, interest, non tantum quid dicatur, sed etiam à quo dicatur; ita non tantum quid dicatur refert, verum etiam quo modo, quavè verborum structura atq; ordine dicatur. Tamen si n. morosam in dicendo superflitionem in Scriptorib. & accuratum pectendæ ac comendæ orationis studium nemo valdè requirit, fieri tamen interdum haud potest, si quis verborum in iis collocationem immutet, quin multum eis & detrahatur gratiæ, & vehementiæ deterat. Neque autem non, quod dixi Scriptoribus evenire, idem etiam Legumlatoribus evenit, ut eadem ipsorum sententia alio atq; alio vocum genere elata, modo obscuratur, modo non leviter invertatur. At minus illud purum sit ac conveniens, deinde perturbata legum collocatio: Tantum in ipsa styli puritate, & iusta legum conjunctione momenti est. Neutrum in Pandectis, quas Justinianus nosse ex veterum Jctorum monumentis digessit, desiderari certum est; in Codice, ejusq; appendicibus, Novus vacuum possessionem penè soli occupant, quorum in sermone vix cuiquam liquet breviter magis, an elegantiam ac puritatem admiretur. In Justiniano Codice viri, qui id facillimè aestimare potuerunt, me, quam contra sit, erudire, cum omnes propemodù leges aut græcissimos, aut aliud quid barbarum sapiant. Nec in ordinis hic ratione deest, quod nec Authenticæ, Codici insertæ, in suum quæq; locum transpositæ sint, inq; harum interpolationis authore, quicumq; ille fuerit, bona fides & diligentia adeo à summis quicquid, quod & antiqua ac vulgata illarum versio, quæ quo tempore prodierit, eodem Codici insertas eas esse Gregorii Magni, Pontificis Rom. jurisq; peritissimi auctoritas aperte convincit, ita inculta sit & incompta, ut ea offensi spurias esse atq; illegitimum partum Justiniano suppositum quidam existiment, à quorum tamen opinione rectius facimus, si caveamus. Ea propter exclamemus licet, veterum Jctorum Legibus & libris res stat Romana, vigetq;. Isthæc si cui confidentius dixisse videbor, summorum in legali prudentia virorum judicium & auctoritas me vindicabit. Eà verò potissimum ratione, quæ juri civili antiquo plurimum tribuendum contendi, tot eximios Legum cultores fuisse impulsos credibile est, ut, juris nostri immensum opus publicè proposituri, ex Pandectarum materiis Disputationes, idq; ad earum ordinem, conficerent. Eorum a. Hieron. Treutlerum familiam ducere, qui inficis it, nã ille acerrimi hoc in Scriptorum genere judicii viris repugnat. Equidem quantam in eo accuratorem, quantam & veteris & novissimi juris ubertatem confpicere liceat, haud invitus hic exponerem, nisi vacantis esse ducere operæ, in ejus laudatione esse operosum, quem uno ore omnes prædicent, mihiq; haud obscurum esset, quid nobili cuidam Sophista, Herculis jam tum apud Sparranos religiosissimè culti, encomium decantanti Antalcida dixerit, quis, inquit, cum viri perat? Possint cuidam nostra hæc esse ex genere Macrocephalorum videri, quibus caput toto reliquo corpore longius esse perhibetur: sic enim & mihi proæmium longius est, quam Cantilena. Idcirco quid te velim, accipe, amicitissime Lector. Treutlerum istum apertò Collegio animus est proponere disputandum, idq; ut cogitem, ea impellit ratio, q. Academiæ huic, cujus ego cælum diu adolescens hausi, plurimum interim auctus ab ipsa ornamentis, juxta ciconianas leges adolescentiæ vices rependere teneat, si mea fortassis opera illi commodare possit. Optarim à capite ad calcem Treutlerum à nobis disputando percurrì, quod si vobis tamen satius fuerit visum, ut ordo potius servetur materia non ferre ut excurrant, quod sine apparatu mediocri Institutorum cognitionis huc evolutibus idem contingat, q. illis, qui priusquam remigare, ac deinde proretas esse didicerint, sedere in puppi & clavum tenere adproperant, ut præcipitantiæ ac temeritatis paulò post pœnas luan. His ego prælectiones Institutionum me adornare significo, ita eas interpretaturum, ut quia Commentariorum hodie plus satis, quorum mole vel doctissimi quicq; non minus ac Enceladus Gigas, quem vasti pondere montis Onultum-Poëta fabulatur, premanur, ipsum primariò textum, memoriter atq; obiter pro ingenii facultate differendo, explicem; & hinc præcipuas & pulcerrimas quæstiones, ratione & auctoritate Doctorum controversas, assumam, deq; iis, sed molliore, quod dicitur, brachio, disputem. Ne autem nihil omnino sit, in scidas quod conjiciatur, fideles memoria custodes, en instituti mei quid sit, percipite. Quemadmodum inanem rectè eloquentiam contemnunt, & indifferant Philosophiam non amant, quicumq; suis absolutum numeris eruditionem comparare sibi in Philosophico studio contendunt; ita angustissimi scientiæ legalis studii nemo hodie apicè, his præsertim in Provinciis, allequetur, qui non inveteratorum probè gnarus usum sit, Saxonicæ maximè juris, Constitutionumq; Imperialium, quorum hæc omnes omnium ordinum homines, majorum & minorum gentium æquè obligant, illo præter Thuringos ac Misnicos etiam Bohemi, Poloni, Lusatii, Silcsii, Borussia, aliq; populi regi etiamnum ac gubernari perhibentur. Deinde veluti tam Reipubl. quam Imperii Rom. diversa hodie ratio & forma, quam fuerit olim, alii quoq; ritus, & processus judiciorum diversissimus; ita multis, quæ olim obtinuerunt, jurbus deluetudine innumbratis alia usu introducta esse apertò liquet. Eà re ad singulos titulos pauca è pluribus sceligam, quibus quid secus hodie in Imperio nostro Romano-Germanico, atq; his Saxonie territoriis obtineat, sciatur. Quod si igitur sunt, quibus vel ibi disputando, vel hic auscultando meâ qualicunq; operâ uti collubet, ii ne bonas horas male collocent elaborabo. Velim a. de ineunda Collegii ordiendi ratione maturè cognosci, eoq; intra octidui spatium, nomina sua edituri, me ut accedant rogo. Vv. Jenæ die 25. Maji, A. O. R. 1670.

Petrus Leopoldi J. U. D.

urn:nbn:de:urmel-7f74dd4d-f8c7-4e1b-97f7-b2c4d0537e5f4-00012233-23